

PRENUMERATA

Kurjera Warszawskiego wraz z dodatkami porannymi:
W Warszawie: rocznie rs. 9, półrocznie rs. 4 kop. 50, kwartalnie rs. 2 kop. 25, miesięcznie kop. 75.
 Za odnośzenie do domu dopłaca się miesięcznie kop. 5.
Na prowincji i w Cesarstwie: rocznie rs. 12, półrocznie rs. 6, kwartalnie rs. 3, miesięcznie rs. 1.
Za granicą: miesięcznie s. 1 kop. 50.
 Numer pojedynczy bez dodatku kop. 6; dodatek poranny kop. 3.

KURJER WARSZAWSKI.

wychodzi w dni powszednie wieczorem, w niedziele i święta rano, a nadto wychodzą stale w dni powszednie, z wyjątkiem dni poświęconych, dodatki poranne.

ROK SIEDMDZIESIĄTY PIERWSZY.

Ogłoszenia i prenumerata przyjmuje kantor Kurjera Warszawskiego codziennie od godziny 8-iej rano do 8-iej wieczorem, w niedziele i święta od godziny 10-iej rano do 1-iej w południe.

OGŁOSZENIA.

Reklamy: za jeden wiersz garbontowy albo jego miejsce pierwszy raz 25 kop., każdy następny raz kop. 20.
Nekrologia: za wiersz 15 kop.
Zwyczajne ogłoszenia: za jeden wiersz petitowy albo jego miejsce, pierwszy raz 10 kop., każdy następny raz 8 kop.
Małe ogłoszenia za jeden wiersz po 2 kop., każdy raz; ogłoszenie minimum 20 kop.
Nadesłane: za jeden wiersz garbontowy rs. 1.
 Ogłoszenia do Kurjera przyjmuje także Biuro Rajchmana i Frendlera, ulica Senatorska.

Redakcja, Administracja i Drukarnia: Plac Teatralny nr. 9. — Telefon Redakcji nr. 268. — Telefon Administr. 517.

— W dniu jutrzejszym odprawione będą solenne wotywy w kościołach: archikatedralnym św. Jana, w kaplicy Pana Jezusa godz. 9-iej zrana; św. Ducha (po-paulińskim), ku czci Matki Boskiej Częstochowskiej i przed Jej ołtarzem, o godz. 9-iej zrana; św. Trójcy (po-trynitarskim), przed ołtarzem Pana Jezusa Nazareńskiego ku uczczeniu Meki Pana Jezusa, o godz. 8-iej zrana, poczem podawany będzie do ucałowania relikwiarz z drzewem Krzyża św.

PRZEGLĄD POLITYCZNY.

We wtorek zebrał się parlament niemiecki na dalszą sesję. U samego wstępu jej stanęły na porządku dziennym najważniejsze w obecnej chwili kwestie handlowo-polityczne, a telegramy nasze stwierdzają, że rozprawy dnia tego i oświadczenia kanclerza Capriviego zwiastowały nowy zwrot w polityce gospodarczej Niemiec. Posiadane źródła polityczne mówią nam dziś początek ledwie owego posiedzenia naszkicować.

Izba przystępuje do obrad nad wnioskiem socjalisty Auera i towarzyszków, żądającym zmiany taryfy celnej na podstawie zniesienia ceł na zboże, bydło i mięso, w połączeniu z wnioskiem dep. Richtera, domagającym się zniesienia ceł zbożowych i rewizji taryfy celnej. P. Richter żąda powrotu do taryfy z przed r. 1887-go, zniesienia również ceł na zboże, bydło i drzewo, wogóle ulg niezbędnych dla ubogiej ludności; żąda dalej zniesienia podatku nałożonego na materiał wyrobu cukrowego, zniesienia premij wywozowych od cukru i usunięcia niektórych przywilejów gorzelniczych.

Dyskusję rozpoczął kanclerz państwa, jen. Caprivi. Stwierdził on przedewszystkiem ważną zmianę położenia, jaka zaszła od maja r. z., gdy wnioski Auera i Richtera zostały postawione. W międzyczasie rozpoczęto układy z Austrią, które doprowadzą do pomyślnych dla obu stron wyników. (Zapewnienia te budzą żywy oklask w izbie.) Treści

i rozmiaru tych układów kanclerz obecnie odkryć nie może, tyle tylko zapewnia, że troska o ułatwienie wyżywienia się ubogiej ludności leży równie na sercu rządowi związkowemu, jak każdemu ze stronnictw w izbie. Uznajemy to chętnie, że mamy obowiązek troszczenia się o rozwój gałęzi zarobkowych w całokształcie życia gospodarczego, które przysiadają się skutocznie do utrzymania państwa, w pierwszym zaś rzędzie o rozwój rolnictwa (oklaski). Uznajemy, że kwitnący stan rolnictwa jest dla każdego państwa postulatem ekonomicznym pierwszorzędnej wagi. Dalsze wywody kanclerza i nawiązaną około nich dyskusję streścimy jutro; śnieżyce bowiem opóźniają pocztę.

W piątek obchodzono modłami w świątyniach Francji rocznicę zgonu cesarza Napoleona III-go. W Paryżu pogrzebowy drugiego cesarstwa zebrał się w kościele św. Augustyna dla wysłuchania cichej mszy.

Sytuacja w Irlandji zarysowuje się coraz bala mutniej. W piątek drugi z pielgrzymów irlandzkich do Ameryki, Dillon, wsiadł na okręt i powraca do ojczyzny, a raczej naprzód do Francji. O'Brien pośredniczył pomiędzy Parnellem i Mac Carthym, Dillon pośpiesza pośredniczyć pomiędzy O'Brienem i Parnellem. A tymczasem Gladstone przypomina w liście, wystosowanym do kandydata swojego w okręgu hartlepool'skim, że czasowa rezygnacja Parnella nie wystarczy mu, że usunięcie się jego z widowni działania parlamentarnego musi być zupełne i trwałe, jeżeli stronnictwo Gladstone'a nie ma się wyrzec dalszej obrony irlandzkiego *home rule'u*.

Pomiędzy Stanami Zjednoczonymi a Niemcami prowadzi się obecnie proces dyplomatyczny o zniewagę, wyrządzoną załodze okrętu niemieckiego „Elbe”, który w d. 4-ym października r. z. stał na kotwicy w Hoboken (stan New Jersey). Z noty, doręczonej amerykańskiemu sekretarzowi spraw zewnętrznych, Blaine'owi, przez posła niemieckiego w Waszyngtonie, hr. Arco-Valley, wynika, że starcie

inkryminowane przez prawo narodów było następstwem bójki pomiędzy pijanymi palaczami okrętu niemieckiego a irlandczykami.

Oto jak hr. Arco-Valley opisuje następstwa owego starcia:

„Obudzeni hałasem oficerowie „Elby” wyszli na korytarz parowca, oświetlony elektrycznie. W liczbie ich znajdowali się w pełnym uniformie pierwszy, drugi i czwarty oficer, tudzież drugi maszynista. P. Bardeleben, pierwszy oficer, zapytał policjantów amerykańskich, którzy z wielkim hałasem wtargnęli na pokład okrętu, czego chcą? Zapytał również, czy mają upoważnienie od konsulatu niemieckiego do wejścia na pokład? Bez odpowiedzi otrzymał p. Bardeleben kilka ciężkich uderzeń w głowę, tak, że zalał się krwią i stracił przytomność. Drugi oficer, stojący obok niego i także w pełny uniform przyodziany, otrzymał uderzenie w tył głowy, krew trysnęła z rany, przytem znieważono go w inny także sposób. Inni członkowie załogi, którzy w bójce pomiędzy policjantami i palaczami nie uczestniczyli, doznali również brutalnego przyjęcia. Uzbrojeni w rewolwery i knuty policjanci wdarli się do sypialni palaczy, powyciągali ich z łóżek, bili knutami i wywlekli nareszcie przyodzianych tylko w koszule na brzeg, traktując ich bez przerwy dotkliwymi razami.”

Naturalnie, że p. Blaine kazał coprędzej zarządzić surowe śledztwo w Hoboken. Br. Z.

„Na garnuszek.”

Grono osób, dobrze obeznanych ze sprawą „dziecięcej niedoli” w Warszawie i w kraju — czytamy w ostatnim nrze *Medycyny* — zebrałszy możliwe dokładne dane miejscowe, zapoznawszy się ze środkami ochronnymi w innych wielkich miastach skutecznie stosowanymi, ułożyło możliwe wykonalny pro-

Konkurs architektoniczny.

Rzadko do współzawodu z siostrzycami swemi: malarstwem, rzeźbą i muzyką występuje u nas architektura. Gdy atoli z dziełami i pracami swemi, rozproszonemi po troszę wszędzie, raz kiedyś do piśmiennictwa, to przynajmniej, występuje wcale nie jako kopicuszek między sztukami pięknymi.

Nie naszą zresztą winą, jeśli mniej „aten-cji” dla architektury mamy, niżli dla malarstwa, muzyki, rzeźby, że nazwy: architekt i budowniczy niemal synonimami dla nas się stały, że wreszcie z „architekturą” do czynienia po większej części u nas mają tylko... właściciele kamienic lub komitetu rządowe.

Minęły czasy Steinbachów, Bramante'ów, Brunellesco'ów. Minęły czasy, kiedy sprawa wznoszenia katedry gotyckiej, lub renesansowego pałacu poruszała państwo całe, kiedy „architekt” w sławie jednokielich chodził, jak twórca boskiej Madonny, lub maestro muzyczny, kiedy gmachy wznosiła fantazja architekta-artysty, nie kępowana kosztorysem „obsta-lunku”, do której planów za zaszczyt mieli sobie mecenas i naginać swe kieszenie, a której utworu posiadanie wynosiło miasto i państwo po nad inne.

Zwłaszcza u nas i w najbliższem otoczeniu architektura (nie owa architektura licząca się z „wygodą” i „higieną”, ale wielką sztuką piękną, wznosząca dzieła niespożytej sławy) jest w upadku. *Ad usum delphini* nawet wytworzył się jakiś styl t. zw. dziewniętnastego wieku, którego plody podziwiać dano niewybrednym filistrom w przeróżnych miejscowościach kąpielowych, w bankierskich dzielnicach miast stołecznych, na międzynarodowych wysta-

wach, wśród steku hotelowych na reklamę obliczonych gmachów. Dość wspomnieć bardziej znane *casino* w Ostendzie. Czy zbudował kiedy cukiernik który... tort wspanialszy!

Im bardziej oryginalnością swoją bije w oczy budowla—tem szcudlej nagrodzony zostaje architekt za swą pomysłowość; z drugiej strony im oszczędniej „poprowadzi roboty”, tem albo zasłuży się bardziej fundatorowi, albo jeżeli jest zarazem dostawcą materiału, tem bardziej zasłuży się — własnej kieszeni. Albo *humbug*, albo fuszerska—te dwie alternatywy dziś popłacają w architekturze i łatwo pojąć, do jakiego poziomu zesłała dziś ta najstarsza, taką tradycją mająca za sobą, sztuka piękna.

Ani słowa, siły i środki, któremi dziś rozporządza architekt, pozwalają mu na śmiałość pomysłu i karłowate koncepcje, niedostępne mistrzom dawnym. Filigranowa kolumna żelazna, żelazne wiązanie (wywierające nacisk na jedno dane miejsce, nie zaś rozsadzające ściany) pozwalają dziś na kombinacje, o których urzeczywistnieniu ongi nie marzono. Szybkość w robocie, różnorodność materiału, musiały wpływać na rozszerzenie architektonicznych pomysłów. Czy atoli przy pomocy tych technicznych dzieł sztuki architektoniczna zdolność stworzyć dzieła, jako wyraz *piękna*, przewyższające istniejące od wieków pomniki? Pozwalamy sobie wątpić. Dzisiejsze gmachy z żelaza i szkła np. podziw budzą, istotny podziw, ale zachwyty nie wznicią.

Śmiałość dzisiejszych architektów wyniosła ich tylko po za szranki akademizmu i ożywiła szematowe formułki, po za których „czystością” nic nie widzą t. zw. akademicy.

I naszą twórczość architektoniczną plynie z prądem nowoczesnym i w owym kierunku dążącym *ante omnia* do oryginalności, do dorzucenia do starych wzorów i do klasycznych formulek jakiego nowego pomysłu. Młode przeważnie siły rwą się do zain-

ponowania czemś niebywałem; starsi wołają iść utartą drogą, akademickiej radzi trzymają się rutyny i, nie tracąc wcale samodzielności, w tem piękna szukają, w czem tyłu już a tyłu znakomitych poprzedników je znalazło.

Oba te kierunki: akademicki (powiedzmy dla zadowolenia wielu „szkolny”) i nowoczesny, w oryginalności i niebywalości bijący, znajdziemy i na otwartej własnie u nas w Towarzystwie sztuk pięknych wystawie konkursowych projektów i dzieł architektonicznych.

Oto np. prace pp.: Adameczewskiego, Hinza, Husa („Projekt na gmach muzeum przemysłu we Lwowie”) mają na sobie niezaprzeczenie akademickie piętno; natomiast spojrzmy na francuzki renesans p. Wieliczki, przypominający zamki w Blois, w Chambord i inne, to już wycieczka w dziedzinę, o których nie rada słucha akademija.

Łatwiej atoli, niż rozdział na kierunki, pozwoli nam orjentować się po wystawie architektonicznej, rozdział prac konkurujących na kategorje. Kategorje A stanowiłyby: wypracowania szkolne i dyplomowe roboty; kategorję B—prace konkursowe specjalnie na konkursu wykonywane; wreszcie kategorję C, stanowiłyby: projekty zatwierdzone do wykonania, lub już zastosowane w praktyce, t. j. wykonane.

Pierwszeństwa zasadniczego którejś z tych kategorji dać trudno. Często zdarza się albowiem, że projekt już wykonany gorszy jest, niż nie wykonany dotąd, lub, że praca na dyplom wykonana, przynosi wartość konkursową robotę. Na to jedynie zwrócić należy uwagę, że projekt architektoniczny zalecony i zatwierdzony do wykonania już przez sąd danego grona sędziów przechodzi i że pewne zalety posiadać powinien, że zatem sam się niejako poleca surowszemu badaniu.

Czym atoli pracom, z pomiędzy na tegoroczny

Księżtwa wprowadził. Bliski przyjaciel Władysława Niegolewskiego, oddany z poświęceniem bez granic społeczeństwu, wśród którego żył i pracował, ś. p. Jakob zakończył życie w Berlinie w r. 1854-ym, osierocając czworo dzieci, dwóch synów i dwie córki.

Młodszy z synów, Mieczysław, urodził się w r. 1836-ym, miał przeto w chwili śmierci ojca lat 18 i kończył już nauki szkolne. Nic dziwnego też, że pod kierunkiem takiego ojca wczesnie wyrobił w sobie silne poczucie obowiązku obywatelskiego, któremu do ostatka pozostał wiernym. Poświęciwszy się także prawu, studia uniwersyteckie odbył we Wrocławiu, poczem zawód swój sądowy rozpoczął w Pleszewie, jako notariusz i adwokat. Po kilkoletniej przerwie, spowodowanej ówczesnemi wypadkami, osiadł w Kłocku, zkąd przeniósł się do Gniezna, jednając sobie wszędzie licznych przyjaciół prawością charakteru, sumiennością i gorliwym zawsze udziałem w pracach społecznych.

W r. 1869-ym zawarł w Warszawie związek małżeński z panną Wilhelminą Spiess, która po kilku zaledwie latach małżeńskiego pożycia zmarła, pozostawiając mu dwóch synów: Jakóba i Józefa.

Na parę lat przed zgonem, ś. p. Mieczysław zamieszkał w Łabiszynie, gdzie, oprócz zajmowania się praktyką, sprawował obowiązki plenipotenty hr. Skórzewskiego i tu zaskoczyła go śmierć, wskutek zadawionej choroby sercowej.

Znamienną cechą nieobfitego w nadzwyczajne wypadki żywota ś. p. Mieczysława jest to, że postawiony w warunkach z natury swej drażliwych, w otoczeniu często niezyciowym, umiał jednak zjednywać sobie szacunek, a nawet miłość, zarówno Niemców, jak Polaków. Świadcza o tem liczne wspomnienia nekrologowe, zamieszczane po śmierci jego w piśmiech polskich i niemieckich.

Cześć pamięci zacnego człowieka i obywatela!
Rodak.

Z Petersburga.

Now. wr. pisze:

W Zbiorze praw i rozporządzeń rządowych ogłoszony został ukaz imienny do p. ministra finansów o znieszeniu biletów skarbu państwa, zwanych potocznie „serjami”, na sumę 6 milionów rubli. W roku zeszłym, jak wiadomo, zamortyzowano i znieszono tych samych biletów na sumę 18 milionów rubli, tak, że w ten sposób ilość, znajdujących się w obiegu seryj, wynosi obecnie 216 milionów — to jest tą sumę, która znajdowała się w obiegu 20 lat temu, a mianowicie od r. 1865 do 1884 roku. W systemasie kredytu państwowego zmniejszenie to ilości seryj w obiegu zmniejsza rozchody państwowe o 232,000 rs. rocznie.

Redukując ilość seryj do normy, jaka znajdowała się w obiegu 20 lat temu, zarząd finansowy widocznie nie zamysla zatrzymać się na tem. Już sam fakt zamortyzowania seryj na sumę 24 milionów rs. dostatecznie dowodzi, że zarząd finansowy nie życzy sobie potęgować dalej tych zobowiązań, zajmujących w szeregu innych długów państwa tu pełnie oryginalne miejsce.

Wiadomo, że bilety skarbowe russkie, oprócz nazwy, nie mają nic wspólnego z biletami skarbu, emitowanymi wszędzie w charakterze czasowego zaopatrzenia kas. W rzeczywistości t. zw. serje, chociaż ulegają po pewnym czasie wymianie, faktycznie równają się zobowiązaniu długoterminowemu, ponieważ od r. 1848 nie było wcale zamortyzowania, lecz jedynie wymiana starych seryj na nowe. Zresztą i same przyczyny, wywołujące emisję seryj, były tego rodzaju, że odpowiadać im musiały zobowiązania długoterminowe. Największa liczba seryj wypuszczona była w latach 1848, 1863, w czasie budowy kolei nikolajewskiej, petersbursko-warszawskiej i t. d.

Prawda, że wśród publiczności, zwłaszcza wśród kupców, serje cieszą się wielkim popytem, zastępując wnoszenie zbywających kapitałów na rachunek bieżący do banku, gdzie zresztą procent jest niższy. Dla skarbu jednak serje są rodzajem papieru niedogodnym. Z powodu swej znacznej zdolności cyrkulacyjnej, bilety skarbowe do pewnego stopnia stają się surrogatem rubli kredytowych, to też, jeżeli ilość seryj w obiegu jest znaczna, muszą one wywierać pewien wpływ na kurs rubla. Tymczasem, posiadając wszystkie niedogodności, właściwe rublowi kredytowemu, serje, z punktu widzenia skarbu, nie mają tych dodatnich stron, jakie ma właśnie rubel. Po pierwsze skarb musi opłacać od seryj procenty (w budżecie r. 1890-go odpowiednia pozycja wynosi 9 milionów), a powtórnie skarb obowiązany jest przyjmować serje na spłatę, sam jednak nie może regulować swych zobowiązań serjami. Rozumie się, że wobec tego, a zwłaszcza wobec obecnych warunkach finansowych, bilety skarbu nie mogą cieszyć się poparciem ze strony zarządu finansowego państwa.

Grażdanin poświęca obszerny artykuł produkcji wewnętrznej maszyn rolniczych.

Jedną z głównych przyczyn — pisze Grażdanin — przeszkadzających rozpowszechnieniu maszyn rolniczych produkcji wewnętrznej jest, o ile się zdaje, najzupełniej nieodpowiednia wysokość ceny przewozu ich wewnątrz państwa, którą wpływa z zupełnie dowolnych taryf kolejowych.

Dostawienie np. maszyny z Kołomyj do Jekaterynosławia wynosi średnio 95.7 kop. za pud czyli prawie $\frac{1}{12}$ kop. od puda i wiorsty; z Tuły do Jekaterynosławia wynosi 57 kop. czyli $\frac{1}{14}$ od puda i wiorsty; przewiezienie młockarni z lokomobila kosztuje na różnych kolejach raz więcej, raz mniej, bez systematu. Przewiezienie maszyny z Saksonji przez Warszawę do Moskwy kosztuje 44 kop. za pud, gdy tymczasem przewóz maszyny produkcji wewnętrznej z Warszawy do Moskwy kosztuje 1 rs. 20 kop. za pud; dostawienie maszyny z Anglii do Kijowa kosztuje 51 kop. za pud, a z Moskwy do Kijowa — 90 kop. za pud wagi.

Z tego też powodu autor artykułu w Grażdaninie uważa za zupełnie słuszne podanie fabrykantów maszyn, zreferowane podczas wystawy w Jekaterynosławiu i poparte przez komitet tejże wystawy, aby:

1) oznaczyć wysokość taryfy od maszyn i narzędzi rolniczych średnio na $\frac{1}{50}$ kop. od puda i wiorsty zamiast istniejącej obecnie taryfy $\frac{1}{12}$ i $\frac{1}{32}$ i ustanowić pewną proporcję zmiany w stosunku do odległości (na dalsze odległości taniej, a bliższe — drożej); 2) ujednostajnić wzmiankowane taryfy dla wszystkich kolei i ogłosić je do wiadomości publicznej, aby osoby, wysyłające i odbierające towar, były uwalniane od wszelkich dowolnych i nieprzewidywalnych obciążeń, dokonywanych po większej części przy wydawaniu towaru przez zawiadowców, którzy obecnie nie wydadzą ani jednego towaru bez pobrania różnorodnych dopłat.

Z drugiej strony autor wzmiankowanego artykułu uważa, że niemniej ważną przyczyną, stającą na przeszkodzie rozpowszechnieniu maszyn produkcji wewnętrznej, jest brak kapitału obrotowego, którym powinni by rozporządzać fabrykanci. Dlatego też sądzi, iż należałoby pomyśleć o otwarciu dla nich kredytu bankowego.

Telegramy „Kurjera Warszawskiego“.

UGODA CZESKO-NIEMIECKA.

Praga czeska 15-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Na posiedzeniu wczorajszym sejmku czeskiego Gregr wygłosił gwałtowną mowę przeciw ugodzie, żądając pierwszej ugody Austrii z królestwem czeskim, poczem czesi pogodzili się ze swoimi Niemcami bez pomocy rządu. W każdym razie Niemcy będą musieli pierwszej dać rękojmię szeregowej przywiązania do kraju.

KOCHINA.

Berlin 15-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Koch w artykule w *Deutsche med. Wochenschrift* ogłosił skład swego środka przeciw gruźlicy. Jest to wyciąg (ekstrakt) glicerynowy z czystej hodowli lasecznika gruźliczego. Z hodowli, prócz środka działającego, przechodzą do gliceryny inne związki chemiczne rozpuszczalne: między innemi znaczna ilość soli mineralnych, ciał barwiących i inne nieznanne dotąd ciała wyciągowe. Niektóre w nich z łatwością dają się wyosobnić. Sama substancja działająca jest nierozpuszczalną w bezwodnym wyskoku. Z łatwością również można oddzielić z wyciągu substancje barwiące, tak, że z ekstraktu można otrzymać bezbarwną suchą substancję, zawierającą pierwotny rozeznaczony glicerynowy. O składzie chemicznym substancji działającej można tylko wyrazić domysły, według zdania Kocha jest ona derywatem (produktem rozkładu) ciał białkowych. Ilość substancji działającej, zawarta w wyciągu glicerynowym, jest nader mała, Koch ilość tę ocenia na ułamek jednego procentu. Co do specyficznego działania środka na tkanę gruźliczą, brak ostatecznego orzeczenia. W końcu zdaje Koch obszernie sprawę z doświadczeń swoich nad morskimi świnkami.

ROKOSZ W CHILI.

Berlin 15-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Hamburgische Boersenhalle donosi z Valparaiso, że ruch rewolucyjny w Chili rozwija się.

Wiedeń 15-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) —

Na Morawach wieją bez przerwy orkany śniegowe. Koleje lokalne szósty dzień stoją nieczynne.

Budapeszt 15-go stycznia. (Tel. pr. K. W.) — W maju odbędzie się tutaj międzynarodowy kongres ornitologiczny.

Berlin 15-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Zarządy tutejszych stowarzyszeń polskich uchwały rezolucję, orzekającą, że z ruchem socjalistycznym, który ruguje Boga, nie mają nic wspólnego. Członkowie, którzy w jakikolwiek sposób utrzymują stosunki ze związkami socjalno-demokratycznymi, będą niezwłocznie usuwani.

Berlin 15-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) — Wczorajsze rozprawy w parlamencie rzeszy dowiodły, że większości, skłonnej do zniesienia celi zbożowych, obecnie niema.

Berlin 15-go stycznia. (Tel. pr. Kur. W.) —

Ruble w gotówce [] (wczoraj 238.60)

Ruble na dostawę [] (wczoraj 238.75)

Z SĄDÓW.

O daninę.

W d. 19-ym grudnia r. z. wydział cywilny sądu okręgowego lubelskiego rozstrzygał skargę prokuratorji Królestwa Polskiego przeciwko właścicielowi dóbr Józefów nad Wisłą, Tadeuszowi hr. Zyberk Platerowi, o niezapłacenie za ubiegłe lat 5 wartości nieprzedstawionych w naturze danin, jako to: zboża, nierogacizny, miodu, drzewa, mąka itp.

Daniny te przed kilkudziesięciu laty były zahypotekowane na majątku Józefów na rzecz księży bernardynów ówczesnego klasztoru józefowskiego.

Prokuratorja, działając w imieniu zarządu dóbr państwa w Radomiu, żądała wynagrodzenia w sumie rs. 5,000, obliczając roczną wartość owej daniny na sumę około 1,000 rs.

Właściciel dóbr nie wnosił dobrowolnie żądanych sum, tłumacząc się tem, że daniny i serwituty były zahypotekowane na rzecz zakonników, z chwilą więc zniesienia klasztorów daniny i serwituty upadły.

Zarząd dóbr państwa, za pomocą środków egzekucyjnych, domagał się w ciągu lat kilkunastu o owe daniny i częściowo je odbierał.

Nareszcie w r. z., sprawa ta, obciążająca zbyt dotkliwie majątek, gdyż prokuratorja żądała około 28,000 rs. jednorazowo za wykreslenie z ksiąg hypotecznych owego zastrzeżenia, przyszła przed kratki sądowe i w pierwszej instancji wydział hypoteczny sądu okręgowego lubelskiego uchylił w zupełności żądanie prokuratorji i pretensje o zwrot 5,000 rs. za lata ubiegłe oddalił, motywując decyzję tem, że po zniesieniu klasztorów, daniny i serwituty na rzecz zakonników, nie przechodzą na rzecz skarbu.

L. J.

ODPOWIEDZI REDAKCJI.

Toli. — Sale teatru Wielkiego podobno przed marcem otwarte nie będą.

Pani S. W. — O ile zdołaliśmy dowiedzieć się, to okulista o podobnym nazwisku w Warszawie nie zamieszkuje. Być może, iż zamierza się osiedlić.

Pani O. Z., stałej przewoźniczce. — Serdecznie dziękujemy za pamięć. W P. mamy stałego korespondenta.

Pani S. W. — Inż. Klaudjusz Cwirko był asekurowany w Tow. „New-York”, które sumy ubezpieczone rodzinom po samobójcach wypłaca.

Pani Incognitusowi. — Z tego wszystkiego widzimy tylko, że sz. pan wierzy w nieomylność Hamelca...

Pani E. O. — Podejrzenie pod adresem komitetu i zarządu ogrodu Saskiego, że wycina drzewa na drwa na opał, wstydem musi odrzucić każdy, kto zechce zobaczyć, jak wielkiemi zapasami drzewa rozporządza plantacja. Stosy drzewa leżą na Koszykach w „szkółkach”, na Pradze w parku itp. a oprócz tego na opał szklarni i mieszkań magistrat dostarcza dostateczną ilość węgla i drzewa. Niektóre drzewa wycięte być muszą, pomimo oburzenia pani, gdyż grozi zwaleniem na głowy przechodniów, lub też znajdują się w takim miejscu, gdzie cierpienie być nie mogą dla względów wygody, estetyki i t. p. Wycechowała je po dokładnym obejrzeniu delegacji biegłych, ta sama, która dla uratowania niektórych innych drzew, warunkom bytu i piękności odpowiadających, polecała przesunąć tu i owdzie drogi w ogrodzie. Tym sposobem drzewo dostanie się na trawnik i ocaleje jeszcze na długo, czego jest warte. Topola, która tak bardzo pani obeszła, pasę musiała, bo wierzchołek jej sechł i byłby się zwałił. Bóg wie z jakim dla spacerujących skutkiem, nadto zakrywała ładnie pięknych drzew i stała wśród drogi. Radzimy nieco spokojności i oględności w omawianiu działania ludzi, których nie godzi się zwąć „nikczemnikami” za to, że bezinteresownie sumiennie i umiejętnie spełniają obywatelskie obowiązki. Taka powściągliwość przystoi zwłaszcza niekompetentnym, którzy porwiają się sędzić rzeczy specjalne.

Pani A. B., studentowi. — Wypracowany przez komisję wybrany na XXXI-ym zjeździe reprezentantów kolei russkich regulamin udzielania przez zarządy kolejowe prawa bezpłatnej jazdy i jazdy po cenie zniżonej, pozostawia zarządom

Kurs giełdy warszawskiej.
Dnia 15 stycznia 1891 r.

Table with exchange rates for various locations (Berlin, Londyn, Paryż, Wiedeń) and public papers (Listy zast., Bil. Banku Ces., Pożyczka wschodnia, Akcje i obligacje).

Wartość kuponu: (po potrąceniu podatku skarbowego) Od Listów zas. ziemskich 5% kop. 30²...

Targi NA PLACU WITKOWSKIEGO
Dnia 15-go stycznia 1891 r.

Table with market prices for various goods like Pšenica, Żyto, Jęczmień, Owies, Gryka, Rzepik, etc.

Waryńskie Zakłady Techniczne J. N. TER-AKOPOWA, w blizkości Niższego Nowogrodu... MICHAŁ LANDE w Warszawie, Tłomackie Nr 1. Przedstawiciel firmy na Moskwę G. A. NATANSON.

RAUL. Magazyn i Fabryka Kapeluszy, Niecała № 1, dom Hr. Krasińskiego, poleca na sezon karnawałowy WIELKI WYBÓR Cylindrów & Chapeaux-claques...

„La Couronne” Najlepszy francuzki błyszcz do bućków, konserwujący skórę i czyniący ją nieprzemakalną. Sprzedaż u W.W. S. Głińskiego (Nowy-Swiat 69) i T. Góreckiego (Nowy-Swiat 7).

NAKLAD i DRUK S. ORGELBRANDA SYNÓW.

NAJLEPSZA METODA JĘZYKA FRANCUZKIEGO dla uczących się z pomocą lub bez pomocy nauczyciela w 36 Listach, PODŁUG 22-go WYDANIA METODY TOUSSAINT-LANGENSCHIED. Cena pierwotna rs. 6, obecna rs. 3 kop. 60.

ZAKŁAD FRYZJERSKI ANTONIEGO, ulica Niecała № 11, Hotel Rühlowski. Salon specjalny dla pp. Klientów z wszelką wygodą...

Sklep Wiktualów. Wiadomość na miejscu, ulica Złota № 25. 4711 WODA KOŁONSKA Tłusty Puder Puder ryżowy Puder Veloutine...

Od Wydawcy zapowiedzianego dzieła X. Platza. Człowiek, jego pochodzenie i rasy. Z przyczyny wypadkowego uszkodzenia wydrukowanych już początkowych arkuszy...

KSIĘGARNIA GEBETHNERA i WOLFFA otrzymała na skład główny: BADANIA z HISTORJOZOFJI, przez Tadeusza Chrząpowskiego.

KSIĘGARNIA GEBETHNERA i WOLFFA otrzymała na skład główny: Podrecznik Techniczny dla użytku Inżynierów, Budowniczych, Geometrów, Techników i Przemysłowców, ułożył Aleksander Kuczyński INŻYNIER.

Egzystująca od 1867 r. Fabryka Rękawiczek A. Kamińskiego, dawniej F. Lehman, w Gmachu Teatru Wielkiego od strony Nowo-Senatorskiej...

Księgarnia Gebethnera i Wolffa otrzymała na Skład Główny: Profesora Kocha, LECZENIE SUCHOT (gruźlicy) z znaczeniem tegoż dla dobra ludzkości. Cena kop. 50, z przesyłką kop. 60.

KOCH PRZYJMUJE obstalunki podług miary i poleca wielki wybór gotowej garderoby męskiej, po bardzo przystępnych cenach. Magazyn Wiedeński L. KOCH, Miodowa 2. 45

NAJPIĘKNIEJSZE i WIECZNEJ TRWAŁOŚCI POMNIKI GRANITOWE w różnych kolorach, sprzedaje na dogodnych warunkach w cenie od rs. 1.20 i wyżej ZAKŁAD ARTYSTYCZNY, RZEźBIARSKI i KAMIENIARSKI (z pierwszą w kraju polerownią granitów) Andrzeja Pruszyńskiego w Warszawie, Wolska Nr 14.

Przy ulicy Trębackiej do wynajęcia LOKAL, składający się ze sklepu o trzech otworach i obszernych piwnic, przytem mieszkanie złożone z 5 pokoiów, kuchni, łazienki ect. — Wiadomość u Rządu domu № 6/613, Wierzbowa.

UWAGA! Magazyn podczas maskarad w salach Redutowych i bali w Ratuszu, otwarły do godz. 1-ej w nocy. 108R

OSTRZEŻENIE. Z powodu zaginięcia Listów Zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, a mianowicie: sztuk 2 po rs. 100, opatrzonych N.N. 107473, 175485; sztuk 3 po rs. 250, N.N. 74071, 74073, 67545; sztuk 10 po rs. 500, N.N. 61714, 46290, 46295, 46294, 41003, 46296, 46298, 46624, 39917, 46299; sztuk 4 po rs. 1,000, N.N. 18927, 22317, 22114, 22113; ostrzeża się osoby interesowane, ażeby takowych nie kupowały, gdyż Zarządy Policji i wszystkie Kantory Bankierskie o zaginięciu tychże zawiadomione już zostały. 97R

BAŻANTY duże, tłuste koguty, sztuka rs. 2 k. 50, poleca Handel Win i Delikatesów L. Wróbel, Krakowskie-Przedmieście № 25, (stara poczta) 40

Złoty Medal 1885 r. ogniotrwała KASSY Roberta Bohlega, Nowy-Swiat № 34. SPECJALNA FABRYKA nagrodzona medalami na wystawach Europejskich i Amerykańskich. — Wyrób pierwszorzędnny. — Ceny niskie, znaczny wybór. — Cenniki z rysunkami wysyła się bezpłatnie. 18R

WAŻNE dla Gorzelników! Skutkiem zwinienia dzierżawy, do sprzedania za przystępną cenę całkowite urządzenie gorzelnia na 3 zacierzy (90 korcy kartofli dziennie). Aparat francuzki Championa słupowy, druga kampanja czynny, kościół rurowy, maszyna, parnik żelazny, kadz zacierna z Landsberga, wszystko to w zupełnie dobrym stanie. 88R Zgłaszać się listownie: Administracja dóbr Katarzyna, poczta Kłodawa, powiat Kolski.

Złoto i Srebro kupuję, zamieniam i placę najlepiej. — Wykupuje z lombardów większych i dopłacam różnicę. Najtaniej sprzedaje biżuterję nową i używaną. Obrączki, obstalunki i reperacje. Nowy-Swiat 61, gdzie fotografia, i piętro. Henryk Jewilier jubiler.

